

Քաղունայ Ս. կարապետ ուխտավայրն որ զիւղէս $5\frac{1}{4}$ ժամ հարաւ է, մեծ հռչակ ունի, նաև 2 ժամ յարևելս. մերձ Երուանդակերաի՝ Երասխայ աջ ափին վերայ կայ Յոր երանելի ուխտավայրն, ուր միշտ ուխտի կը կը գնան. իսկ մեծ տօներուն ամբողջ կողբայ և Սուրմարու գաւառի հայեր այս տեղ կը հաւաքուին:

Աղահանքը անսպառելի է, մօտ 1000 աղահանք կայ, որք խիստ ընդարձակ այրեր են. և իւրաքանչիւրը 3—4 տարուան մէջ հազիւ բացուած կը լինին:

Կողբ ևս ունի բազմաթիւ հնութիւններ և ժողովրդական ընտիր երգեր ու աւանդութիւններ:

Կողբ մի զոգացեալ վայր է, տեսարան չունի, զիւղի յարևելս բարձրացած աղահանքի գագաթէն կերևան հանդէպ Երասխայ՝ 11 ժամ ի հիւսիս արևելս Արագած լեռ. 8 ժամ ուղղակի յարևելս ԼՂմիածին, Սինակ $4\frac{1}{2}$ ժամ ի հարաւ, Թանգուրակ 4 ժ. արևմտեան հարաւ, Խնկերկ երկու բարձր մեծ բլուրներն 3 ժամ յարևմուտս, Քօրօղլու բերդ $3\frac{1}{2}$ ժամ արևմտեան հարաւ. Երուանդակերա 3 ժամ յարևելս. Իզգիր 6 ժամ ի հարաւ արևելս՝ Սասիս 9 ժ. ի հարաւ արևելս. Արմայու գուրան $3\frac{1}{2}$ ժամ արևելեան հիւսիս, Բազրան $3\frac{1}{2}$ ժամ ի հիւսիս, 15 ժամ արևմտեան հիւսիս կարս:

Կ Ո Ւ Լ Ա Բ

Գիւլլիճէ կամ Կուլար, որպէս ասացինք, 115 տնուոր հայաբնակ զիւղ մի է և կը գտնուի Քայլատոյ ծովակէն $1\frac{1}{2}$ ժամ հիւսիս, Ալաշկերտէն Իզգիր տանող ճանապարհին վերայ և Իզգիրէն 2 ժամ արև-